

Pvm 20.5.2024

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

1. "Ajoneuvojen käyttöliittymiä vertaileva tutkimus Drive-In -laboratoriossa" ja pyyntö osallistua tutkimukseen

Sinua pyydetään mukaan tutkimukseen "Ajoneuvojen käyttöliittymiä vertaileva tutkimus Drive-In -laboratoriossa", jossa vertaillaan erilaisia autoissa käytössä olevia käyttöliittymiä, ja tutkitaan sitä kuinka ihmiset käyttävät niitä ajosuorituksen aikana. Tutkimuksessa tarkastellaan, millainen vaikutus erilaisten tehtävien suorittamisella käyttöliittymää käyttäen on ajosuoritukseen.

Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja siihen osallistumista. Tietosuojailmoituksessa on kerrottu henkilötietojesi käsittelystä.

Tutkimukseen osallistuminen edellyttää, että:

- olet perusterve,
- sinulla on normaali näkökyky,
- sinulla on normaali kuulo,
- sinulla on voimassa oleva ajokortti, ja
- sinulla ei ole kokemusta tutkimuskohteena olevan henkilöauton kuljettajan käyttöliittymistä.

Yksittäisen auton tutkimukseen osallistuu 32 tutkittavaa, jotka edustavat neljää ikäryhmää: 8 x 18–24, 8 x 25–39, 8 x 40–54, ja 8 x 55+ vuotiasta.

Tämä on yksittäinen tutkimus, mutta sinuun saatetaan näin halutessasi olemaan yhteydessä myöhemmin ja pyytämään mukaan jatkotutkimuksiin muiden automallien osalta.

2. Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen, keskeyttää osallistumisen tai peruuttaa jo antamasi suostumuksen syytä ilmoittamatta milloin tahansa tutkimuksen aikana. Tästä ei aiheudu sinulle kielteisiä seurauksia.

Keskeyttäessäsi tutkimukseen osallistumisesi tai peruuttaessasi antamasi suostumuksen, sinusta siihen mennessä kerättyjä henkilötietoja, näytteitä ja muita tietoja käytetään osana tutkimusaineistoa, kun se on välttämätöntä tutkimustulosten varmistamiseksi.

3. Tutkimuksen kulku

Tutkimus alkaa tutkittavan visuaalisen hakunopeuden mittaamisella tablettipohjaisella yksinkertaisella pelinkaltaisella sovelluksella. Tämän jälkeen tutkittava siirtyy tutkittavaan ajoneuvoon kuljettajan paikalle. Tutkittava suorittaa simuloidussa ajoympäristössä ohjeiden mukaisesti ajaen erilaisia ajotehtäviä sekä samanaikaisia tehtäviä auton kuljettajan käyttöliittymillä.

Tutkimuksessa aineistoa kerätään kameran avulla, joka tallentaa tutkittavan toimimisen ohjaamossa, kuitenkin niin, ettei tutkittava ole videolta tunnistettavissa. Lisäksi tutkittavan silmänliikkeet tallennetaan silmänliikekameran avulla ja ajosuoritedata tallennetaan. Käyttäjäkokemusarvioita kerätään tehtävien ohessa täytettävien kyselylomakkeiden avulla.

Koe kestää kokonaisuudessaan noin puolitoista tuntia.

4. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat hyödyt

Tutkittava ei hyödy tutkimukseen osallistumisesta muuten kuin palkkioksi saamansa lahjakortin muodossa sekä saamalla kokemuksen uudehkon automallin ”koeajosta”.

Tutkimuksessa tutkitaan autojen kuljettajan käyttöliittymiä, ja erityisesti näiden käytön aiheuttamaa tarkkaamattomuutta liikenteessä. Tutkimuksella pyritään vaikuttamaan kuljettajan käyttöliittymien ja näitä arvioivien menetelmien kehitykseen, tarjoamaan käyttöliittymistä luotettavaa tietoa kuluttajille, sekä selvittämään, mitkä ovat hyviä ja huonoja suunnitteluratkaisuja moderneihin kuljettajan käyttöliittymiin.

5. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riskit, haitat ja epämukavuudet sekä niihin varautuminen

Pienellä osalla tutkittavia voi esiintyä simulaattoripahoinvointioireita, joiden odotetaan kuitenkin olevan lieviä, koska tutkimuksessa ajetaan vain suoraa tietä. Tutkijat tarkkailevat mahdollisia oireita läpi tutkimuksen ja tutkittavan on tärkeää kertoa tällaisista tuntemuksista välittömästi tutkijoille, jolloin tutkimus keskeytetään.

Tutkittavan tulee suorittaa tutkimuksessa simuloidun ajamisen yhteydessä sellaisia tehtäviä, joita hän ei välttämättä ikinä suorittaisi oikeassa liikenteessä autoa ajaessa. Emme kannusta tutkittavia tekemään tällaisia tehtäviä oikeassa liikenteessä auton ollessa liikkeessä, mutta testitulosten saavuttamiseksi tutkittavien tulee suorittaa annettuja tehtäviä simuloidun ajamisen yhteydessä. Tutkimuksessa auto ei liiku oikeasti eikä ole olemassa todellista kolaririskiä, se suoritetaan turvallisissa ja hyvin kontrolloiduissa olosuhteissa.

6. Tutkimuksen kustannukset ja korvaukset tutkittavalle sekä tutkimuksen rahoitus

Sinulle maksetaan tutkimukseen osallistumisesta palkkio 20 euron S-ryhmän lahjakortin muodossa. Palkkio on työkorvausta eli saajalleen veronalaista tuloa, jonka suorituksen maksaja (Jyväskylän yliopisto) ilmoittaa Verohallinnon tulorekisteriin.

Voit kieltäytyä palkkiosta.

Lisätietoa verotuksesta <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/ansiotulot/gallupit-kyselyt-ja-tutkimukset/>

Tutkimuksen rahoittaa Jyväskylän yliopiston Informaatioteknologian tiedekunta.

7. Tutkimustuloksista tiedottaminen ja tutkimustulokset

Tutkimuksen tuloksia tullaan raportoimaan Jyväskylän yliopiston internetsivuilla sekä myöhemmin julkaistavissa tieteellisissä artikkeleissa ja opinnäytetöissä. Myös mediajulkaisut ovat mahdollisia.

Yksittäistä tutkittavaa ei voida tunnistaa näistä julkaisuista.

8. Tutkittavien vakuutusturva

Jyväskylän yliopiston toiminta ja tutkittavat on vakuutettu.

Jyväskylän yliopiston vakuutukset korvaavat etänä suoritettavissa tutkimuksissa ainoastaan sellaiset vahingot, jotka liittyvät suoraan annettuun tutkimustehtävään ja jotka ovat sattuneet varsinaisen ohjeistetun tutkimustehtävän aikana. Vakuutus ei korvaa taukojen aikana sattuneita vahinkoja.

Jyväskylän yliopiston vakuutukset eivät ole voimassa etänä suoritettavissa tutkimuksissa, jos tutkittavan kotikunta ei ole Suomessa.

Vakuutus sisältää potilasvakuutuksen, toiminnanvastuuvakuutuksen ja vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen. Tutkimuksissa tutkittavat (koehenkilöt) on vakuutettu tutkimuksen ajan ulkoisen syyn aiheuttamien tapaturmien, vahinkojen ja vammojen varalta. Tapaturmavakuutus on voimassa mittauksissa ja niihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

9. Lisätietojen antajan yhteystiedot

FT Tuomo Kujala, +358 400 247 392, tuomo.kujala@jyu.fi, Mattilanniemi 2 (Agora), 40100 Jyväskylä, tutkimuksen vastuullinen johtaja